

ACORDUL DE LA MARRAKESH PRIVIND CONSTITUIREA ORGANIZAȚIEI MONDIALE A COMERȚULUI

Părțile la prezentul Acord,

Recunoscând că raporturile lor în domeniul comercial și economic trebuie să fie orientate spre ridicarea nivelului de trai, realizarea folosirii integrale a forței de muncă și a unui nivel ridicat și în continuă creștere a venitului real și al creșterii efective și spre creșterea producției și a comerțului cu bunuri și servicii, permițând în același timp utilizarea optimă a resurselor mondiale în conformitate cu obiectivul de dezvoltare durabilă, în vederea protejării și prezervării mediului înconjurător și, totodată, a întăririi mijloacelor de realizare a acestuia într-o manieră care să fie compatibilă cu necesitățile și preocupările respective la diferite niveluri de dezvoltare economică,

Recunoscând pe de altă parte că este necesar să se depună eforturi pozitive pentru ca țările în curs de dezvoltare și, în special, cele mai puțin avansate dintre acestea, să își asigure o parte din creșterea comerțului internațional care să corespundă necesităților dezvoltării lor economice,

Doritoare să contribuie la realizarea acestor obiective prin încheierea de acorduri vizând, pe bază de reciprocitate și de avantaje reciproce, reducerea substanțială a taxelor vamale și a altor obstacole în calea schimburilor comerciale, precum și eliminarea discriminărilor în relațiile comerciale internaționale,

Hotărâte, în consecință, să pună în aplicare un sistem comercial multilateral integrat, mai viabil și mai durabil, care să înglobeze Acordul General pentru Tarife Vamale și Comerț, rezultatele eforturilor de liberalizare a comerțului întreprinse în trecut, precum și toate rezultatele negocierilor comerciale multilaterale din Runda Uruguay,

Determinate să prezerve principiile fundamentale și să favorizeze realizarea obiectivelor care susțin acest sistem comercial multilateral,

Convin după cum urmează:

Articolul I

Instituirea Organizației

Se instituie Organizația Mondială a Comerțului (denumită în continuare "O.M.C.") în baza prezentului acord.

Articolul II

Aria de acțiune a O.M.C.

1. O.M.C. va servi drept cadru instituțional comun pentru desfășurarea relațiilor comerciale între Membrii săi în ceea ce privește aspectele legate de acordurile și instrumentele juridice conexe înscrise în Anexele la prezentul Acord.
2. Acordurile și instrumentele juridice conexe cuprinse în Anexele 1,2 și 3 (denumite în continuare "Acorduri comerciale multilaterale") fac parte integrantă din prezentul acord și sunt obligatorii pentru toți Membrii.
3. Acordurile și instrumentele juridice conexe cuprinse în Anexa 4 (denumite în continuare "Acorduri comerciale plurilaterale") fac, de asemenea, parte din prezentul Acord pentru Membrii care le-au acceptat și sunt obligatorii pentru acești Membri. Acordurile comerciale plurilaterale nu creează nici obligații și nici drepturi pentru Membrii care nu le-au acceptat.

4. Acordul General pentru Tarife Vamale și Comerț 1994 astfel cum este cuprins în Anexa 1A (în continuare denumit "G.A.T.T. 1994") este distinct din punct de vedere juridic de Acordul General pentru Tarife Vamale și Comerț, datat 30 octombrie 1947, anexat la Actul Final adoptat la încheierea celei de a doua sesiuni a Comisiei Pregătitoare a Conferinței Națiunilor Unite pentru Comerț și Utilizarea Forței de Muncă, astfel cum acesta a fost rectificat, amendat sau modificat ulterior (denumit în continuare "G.A.T.T. 1947").

Articolul III

Funcțiile O.M.C.

1. O.M.C. va facilita punerea în aplicare, administrarea și funcționarea prezentului Acord și a Acordurilor comerciale multilaterale și va favoriza realizarea obiectivelor acestora și va servi, de asemenea, drept cadru pentru administrarea și funcționarea Acordurilor comerciale plurilaterale.
2. O.M.C. va fi forumul pentru negocieri între Membrii săi cu privire la relațiile lor comerciale multilaterale referitoare la probleme vizate în acordurile cuprinse în Anexele la prezentul Acord. O.M.C. va putea, de asemenea, să servească drept forum pentru alte negocieri între Membrii săi cu privire la relațiile lor comerciale multilaterale, precum și drept cadru pentru punerea în aplicare a rezultatelor acestor negocieri, conform celor ce vor putea fi decise de către Conferința ministerială.
3. O.M.C. va administra Înțelegerea privind regulile și procedurile de reglementare a diferendelor (denumită în continuare "Înțelegere privind reglementarea diferendelor") cuprinsă în Anexa 2 la prezentul Acord.
4. O.M.C. va administra Mecanismul de examinare a politicilor comerciale (denumit în continuare "TPRM") prevăzut în Anexa 3 la prezentul Acord.
5. În scopul asigurării unei mai mari coerențe în elaborarea politicilor economice la nivel mondial, O.M.C. va coopera, în mod adecvat, cu Fondul Monetar Internațional și cu Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare și instituțiile sale afiliate.

Articolul IV

Structura O.M.C.

1. Va fi constituită o Conferință ministerială compusă din reprezentanții tuturor Membrilor, care se va reuni cel puțin o dată la doi ani. Conferința ministerială va exercita funcțiile O.M.C. și va lua măsurile necesare în acest scop. Conferința ministerială va fi abilitată să ia decizii cu privire la toate aspectele ținând de orice Acord comercial multilateral, dacă un Membru solicită aceasta, conform prevederilor specifice referitoare la luarea deciziilor, care sunt enunțate în prezentul Acord și în Acordul comercial multilateral respectiv.
2. Va fi constituit un Consiliu general compus din reprezentanții tuturor Membrilor care se va reuni după cum va fi adecvat. În intervalul dintre reuniunile Conferinței ministeriale, funcțiile acestea vor fi exercitate de către Consiliul general. Consiliul general va exercita și funcțiile care îi sunt conferite prin prezentul acord. El își va stabili propriile reguli de procedură și va aproba regulile de procedură ale Comitetelor prevăzute la paragraful 7.
3. Consiliul general se va reuni pentru a se achita, după cum va fi adecvat, de funcțiile Organului de reglementare a diferendelor prevăzut în Înțelegerea privind reglementarea diferendelor.

Organul de reglementare a diferendelor va putea avea propriul său președinte și își va stabili regulile de procedură pe care le va aprecia necesare pentru a se achita de aceste funcții.

4. Consiliul general se va reuni, după cum va fi adecvat, pentru a se achita de funcțiile Organului de examinare a politicilor comerciale prevăzut în TPRM. Organul de examinare a politicilor comerciale va putea avea propriul său Președinte și își va stabili propriile reguli de procedură pe care le va considera necesare pentru a se achita de aceste funcții.
5. Va fi constituit un Consiliu pentru comerțul cu bunuri, un Consiliu pentru comerțul cu servicii și un Consiliu pentru aspectele comerciale legate de drepturile de proprietate intelectuală (în continuare denumit "Consiliul pentru TRIPS"), care vor acționa sub îndrumarea generală a Consiliului General. Consiliul pentru comerțul cu bunuri va superviza funcționarea Acordurilor comerciale multilaterale cuprinse în Anexa 1A. Consiliul pentru comerțul cu servicii va superviza funcționarea Acordului General pentru Comerțul cu Servicii (în continuare denumit "G.A.T.S."). Consiliul pentru TRIPS va superviza funcționarea Acordului privind aspecte comerciale legate de drepturile de proprietate intelectuală (în continuare denumit "Acordul privind TRIPS"). Aceste Consilii vor exercita funcțiile care le sunt atribuite prin acordurile respective, precum și de către Consiliul general. Ele își vor stabili reguli proprii de procedură sub rezerva aprobării lor de către Consiliul general. Reprezentanții tuturor Membrilor vor putea participa la aceste Consilii. Aceste Consilii se vor reuni după cum va fi necesar pentru a se achita de funcțiile lor.
6. Consiliul pentru comerțul cu bunuri, Consiliul pentru comerțul cu servicii și Consiliul pentru TRIPS vor constitui propriile lor organe subsidiare după necesități. Aceste organe subsidiare își vor stabili reguli proprii de procedură sub rezerva aprobării lor de către Consiliul respectiv.
7. Conferința ministerială va constitui un Comitet pentru comerț și dezvoltare, un Comitet pentru restricții aplicate pentru motive de balanță de plăți și un Comitet pentru buget, finanțe și administrație, care vor exercita funcțiile care le sunt atribuite de prezentul acord, precum și prin Acordurile comerciale multilaterale, ca și orice alte funcții suplimentare care le vor fi atribuite de către Consiliul general și va putea constitui comitete suplimentare cărora le va conferi funcțiile pe care le va considera adecvate. În cadrul funcțiilor sale, Comitetul pentru comerț și dezvoltare va examina periodic prevederile speciale ale Acordurilor comerciale multilaterale în favoarea țărilor cel mai puțin avansate Membre și va raporta Consiliului general pentru ca acesta să ia măsurile adecvate. Reprezentanții tuturor Membrilor vor putea participa la aceste Comitete.
8. Organele prevăzute în Acordurile comerciale plurilaterale vor exercita funcțiile care le sunt atribuite în conformitate cu acestor acorduri și vor acționa în cadrul instituțional al O.M.C.. Ele vor informa regulat Consiliul general asupra activităților lor.

Articolul V

Relații cu alte organizații

1. Consiliul general va încheia aranjamente adecvate pentru a asigura o cooperare eficientă cu celelalte organizații interguvernamentale care au funcții conexe cu cele ale O.M.C..
2. Consiliul general va putea încheia aranjamente corespunzătoare pentru consultare și cooperare cu organizațiile neguvernamentale care se ocupă de aspecte conexe celor pe care le gestionează O.M.C..

Articolul VI

Secretariat

1. Se va constitui un Secretariat al O.M.C. (în continuare denumit "Secretariatul") condus de un Director general.
2. Conferința ministerială va numi Directorul general și va adopta reguli referitoare la puterile, atribuțiile, condițiile de lucru și durata mandatului Directorului general.
3. Directorul general va numi membrii personalului Secretariatului și va stabili atribuțiile și condițiile lor de angajare conform regulilor adoptate de către Conferința ministerială.
4. Funcțiile Directorului general și ale personalului Secretariatului vor avea un caracter exclusiv internațional. În îndeplinirea sarcinilor lor, Directorul general și personalul Secretariatului nici nu vor solicita și nici nu vor accepta instrucțiuni din partea nici unui guvern sau autorități exterioare O.M.C.. Ei se vor abține de la orice act incompatibil cu situația lor de funcționari internaționali. Membrii O.M.C. vor respecta caracterul internațional al funcțiilor Directorului general și ale personalului Secretariatului și nu vor încerca să-i influențeze pe aceștia în îndeplinirea sarcinilor lor.

Articolul VII

Buget și contribuții

1. Directorul general va prezenta Comitetului pentru buget, finanțe și administrație proiectul de buget și raportul financiar anual al O.M.C.. Comitetul pentru buget, finanțe și administrație va examina proiectul de buget și raportul financiar anual prezentat de către Directorul general și va face recomandări cu privire la acestea Consiliului general. Proiectul de buget anual va fi supus aprobării Consiliului general.
2. Comitetul pentru buget, finanțe și administrație va propune Consiliului general un regulament financiar care va include prevederi referitoare la:
 - a) baremul contribuțiilor prin care se repartizează cheltuielile O.M.C. între Membrii săi;
 - b) măsurile ce trebuie luate în ceea ce privește Membrii care au arierate cu privire la contribuțiile lor.

Regulamentul financiar va fi bazat, în măsura în care va fi realizabil, pe regulile și practicile G.A.T.T. 1947.

3. Consiliul general va adopta regulamentul financiar și proiectul de buget anual cu o majoritate de două treimi cuprinzând mai mult de jumătatea Membrilor O.M.C..
4. Fiecare Membru va vărsa la O.M.C., în cel mai scurt timp, contribuția corespunzătoare părții sale din cheltuielile O.M.C., conform regulamentului financiar adoptat de către Consiliul general.

Articolul VIII

Statutul O.M.C.

1. O.M.C. va avea personalitate juridică și fiecare dintre Membrii săi îi va conferi capacitatea juridică necesară pentru exercitarea funcțiilor sale.
2. Fiecare Membru va conferi O.M.C. privilegiile și imunitățile necesare pentru exercitarea funcțiilor sale.

3. Funcționarilor O.M.C. și reprezentanților Membriilor li se vor acorda de către fiecare din Membri privilegiile și imunitățile care le vor fi necesare pentru exercitarea total independentă a funcțiilor lor în raport cu O.M.C..
4. Privilegiile și imunitățile, care vor fi acordate de un Membru O.M.C. funcționarilor săi și reprezentanților Membriilor săi, vor fi analoge privilegiilor și imunităților înscrise în Convenția privind privilegiile și imunitățile instituțiilor specializate, aprobată de Adunarea Generală a Națiunilor Unite la 21 noiembrie 1947.
5. O.M.C. va putea încheia un acord de sediu.

Articolul IX

Luarea deciziilor

1. O.M.C. va păstra practica de luare prin consens urmată în conformitate cu G.A.T.T. 1947¹. Cu excepția unor prevederi contrare, în cazul în care nu va fi posibil să se ajungă la o decizie prin consens, decizia cu privire la problema examinată va fi luată prin vot. La reuniunile Conferinței ministeriale și ale Consiliului general, fiecare Membru O.M.C. va dispune de un vot. În cazurile în care Comunitățile Europene vor exercita dreptul lor de vot, ele vor dispune de un număr de voturi egal cu cel al numărului statelor lor membre² care sunt Membrii O.M.C.. Deciziile Conferinței ministeriale și ale Consiliului general vor fi luate prin majoritatea voturilor exprimate, cu condiția ca prezentul Acord sau Acordul comercial multilateral respectiv nu dispun în alt mod³.
2. Conferința ministerială și Consiliul general vor avea puterea exclusivă de a adopta interpretări ale prezentului acord și ale Acordurilor comerciale multilaterale. În cazul interpretării unui Acord comercial multilateral cuprins în Anexa 1, ele își vor exercita autoritatea pe baza unei recomandări a Consiliului care supervizează funcționarea acordului respectiv. Decizia de adoptare a unei interpretări va fi luată cu o majoritate de trei pătrimi din Membri. Prezentul paragraf nu va fi utilizat într-o manieră care să fie susceptibilă să erodeze prevederile Articolului X referitor la amendamente.
3. În circumstanțe excepționale Conferința ministerială va putea decide să acorde unui Membru o derogare de la una din obligațiile care îi sunt impuse prin prezentul acord sau prin unul dintre Acordurile comerciale multilaterale, cu condiția ca o astfel de decizie să fie luată de către trei pătrimi⁴ din Membri, dacă nu se prevede altfel în acest paragraf.
 - a) O cerere de derogare referitoare la prezentul acord va fi prezentată Conferinței ministeriale pentru examinare conform practicii de luare a deciziilor prin consens. Conferința ministerială va stabili un termen pentru examinarea cererii care nu va depăși 90 de zile. Dacă nu se întrunește consensul în cadrul acestui termen, orice decizie de acordare a unei derogări va fi luată de către trei pătrimi din Membri.

¹ Organul respectiv va fi considerat a fi luat o decizie prin consens asupra unei probleme cu care a fost sesizat dacă nici un Membru prezent la reuniunea în cursul căreia decizia luată nu se opune oficial la decizia propusă.

² Numărul voturilor Comunităților Europene și al statelor lor membre nu va depăși în nici un caz numărul statelor membre ale Comunităților Europene.

³ Deciziile Consiliului general atunci când acesta se reunește ca Organ de reglementare a diferendelor nu vor fi luate decât conform prevederilor paragrafului 4 al Articolului 2 din Înțelegerea privind reglementarea diferendelor.

⁴ O decizie de acordare a unei derogări referitoare la orice obligații supusă unei perioade de tranziție sau unei perioade de punere în aplicare tratată pe care Membrul solicitant nu a pus-o în practică până la sfârșitul perioadei respective este luată numai prin consens.

- b) O cerere de derogare referitoare la Acordurile comerciale multilaterale cuprinse în Anexele 1A, 1B sau 1C și Anexele acestora va fi prezentată mai întâi Consiliului pentru comerțul cu bunuri, Consiliului pentru Comerțul cu servicii sau Consiliului TRIPS, după caz, pentru examinare într-un termen care nu va depăși 90 de zile. La sfârșitul acestui termen, Consiliul sesizat va prezenta un raport Conferinței ministeriale.
4. O decizie luată de către Conferința ministerială în vederea acordării unei derogări va indica circumstanțele excepționale care justifică decizia, modalitățile și condițiile, care reglementează aplicarea derogării și data la care aceasta expiră. Orice derogare, acordată pentru o perioadă mai mare de un an, va fi reexaminată de către Conferința ministerială cel mai târziu la un an după ce ea a fost acordată și în continuare în fiecare an până când aceasta încetează. La fiecare examinare, Conferința ministerială va determina, dacă circumstanțele excepționale, care au justificat derogarea se mențin și dacă modalitățile și condițiile care însoțesc derogarea au fost respectate. Pe baza examinării anuale, Conferința ministerială va putea prelungi, modifica sau abroga derogarea.
5. Deciziile în baza unui Acord comercial plurilateral, inclusiv orice decizii referitoare la interpretări și derogări, vor fi guvernate prin prevederile acordului respectiv.

Articolul X

Amendamente

1. Orice Membru al O.M.C. va putea lua inițiativa unei propuneri de amendamente la prevederile prezentului acord sau ale Acordurilor comerciale multilaterale cuprinse în Anexa 1 prezentând respectiva propunere Conferinței ministeriale. Consiliile enumerate în paragraful 5 al Articolului IV vor putea, de asemenea, să prezinte Conferinței ministeriale propuneri de amendamente la prevederile Acordurilor comerciale multilaterale respective cuprinse în Anexa 1, cărora ele le supervisează funcționarea. Cu excepția cazului, în care Conferința ministerială decide asupra unei perioade mai lungi, pentru o perioadă de 90 de zile după ce propunerea a fost prezentată oficial Conferinței ministeriale, orice decizie a Conferinței ministeriale de a prezenta Membrilor, spre acceptare, amendamentul propus va fi luată prin consens. Cu condiția ca prevederile paragrafelor 2, 5 sau 6 să nu fie aplicabile, această decizie va preciza dacă prevederile paragrafelor 3 sau 4 se vor aplica. Dacă există consens, Conferința ministerială va prezenta imediat Membrilor, spre acceptare, amendamentul propus. Dacă nu există consens la o reuniune a Conferinței ministeriale pe parcursul perioadei stabilite, Conferința ministerială va decide, cu o majoritate de două treimi din Membri, să prezinte sau să nu prezinte Membrilor, spre acceptare, amendamentul propus. Sub rezerva prevederilor paragrafelor 2, 5 și 6, prevederile paragrafului 3 vor fi aplicabile amendamentului propus, cu excepția cazului în care Conferința ministerială decide, cu o majoritate de trei pătrimi din Membri, ca prevederile paragrafului 4 să fie aplicate.
2. Amendamentele la prevederile prezentului Articol și la prevederile Articolelor enumerate mai jos nu vor intra în vigoare decât dacă ele vor fi fost acceptate de către toți Membrii:

Articolul IX al prezentului Acord

Articolele I și II ale G.A.T.T. 1994,

Articolul II:1 al G.A.T.S.

Articolul 4 al Acordului privind TRIPS.

3. Amendamentele la prevederile prezentului Acord sau la Acordurile comerciale multilaterale cuprinse în Anexele 1A și 1C, altele decât cele care sunt enumerate la paragrafele 2 și 6, de natură să modifice drepturile și obligațiile Membrilor, vor intra în vigoare cu privire la Membrii care le vor fi acceptat, imediat ce ele vor fi fost acceptate de către două treimi din Membri, ca un amendament care a devenit efectiv în conformitate cu prezentului paragraf este de o asemenea natură încât toți Membrii care nu-l acceptă într-un termen fixat de către Conferința ministerială în fiecare caz în parte să se retragă din O.M.C. sau să continue să fie Membri ai acesteia cu consimțământul Conferinței ministeriale.
4. Amendamentele la prevederile prezentului Acord sau la Acordurile comerciale multilaterale cuprinse în Anexele 1A și 1C, altele decât cele care sunt enumerate la paragrafele 2 și 6, de o natură care nu modifică drepturile și obligațiile Membrilor vor avea efect imediat ce acestea vor fi fost acceptate de către două treimi din Membri.
5. Sub rezerva prevederilor paragrafului 2 de mai sus, amendamentele la Părțile I, a II-a și a III-a ale G.A.T.S. și la anexele respective vor intra în vigoare cu privire la Membrii care le vor fi acceptat imediat ce acestea vor fi fost acceptate de către două treimi din Membri și, ulterior, cu privire la fiecare Membru, imediat ce acesta le va fi acceptat. Conferința ministerială va putea decide, cu o majoritate de trei pătrimi din Membri, ca un amendament care va fi intrat în vigoare în conformitate cu prevederea precedentă este de o asemenea natură încât orice Membru care nu-l va fi acceptat într-un termen fixat de Conferința ministerială în fiecare caz în parte poate să se retragă din O.M.C. sau să continue să fie Membru al acesteia cu consimțământul Conferinței ministeriale. Amendamentele la Părțile a IV-a, a V-a și a VI-a ale G.A.T.S. și la anexele respective vor intra în vigoare față de toți Membrii, imediat ce acestea vor fi fost acceptate de către două treimi din Membri.
6. Indiferent de celelalte prevederi ale prezentului Articol, amendamentele la Acordul privind TRIPS care răspund cerințelor paragrafului 2 al Articolului 71 din Acordul respectiv, vor putea fi adoptate de Conferința ministerială fără altă procedură de acceptare formală.
7. Orice Membru care va accepta un amendament la prezentul acord sau la un Acord comercial multilateral cuprins în Anexa 1 va depune un instrument de acceptare la Directorul general al O.M.C. în termenul fixat de Conferința ministerială pentru acceptare.
8. Orice Membru al O.M.C. va putea iniția o propunere de amendament al prevederilor Acordurilor comerciale multilaterale cuprinse în Anexele 2 și 3 prezentând respectiva propunere Conferinței ministeriale. Decizia de aprobare a amendamentelor la Acordul comercial multilateral cuprins în Anexa 2 va fi luată numai prin consens, iar amendamentele respective vor intra în vigoare cu privire la toți Membrii imediat ce vor fi fost aprobate de către Conferința ministerială. Deciziile de aprobare a amendamentelor la Acordul comercial multilateral cuprins în Anexa 3 vor intra în vigoare cu privire la toți Membrii imediat ce Conferința ministerială le va fi aprobat.
9. Conferința ministerială, la cererea Membrilor părți la un acord comercial, va putea decide exclusiv prin consens să adauge acest acord în Anexa 4. Conferința ministerială, la cererea Membrilor părți la un Acord comercial plurilateral, va putea decide să excludă acordul respectiv din Anexa 4.
10. Amendamentele la un Acord comercial plurilateral vor fi guvernate de prevederile respectivului Acord.

Articolul XI

Membri originari

1. Părțile contractante la G.A.T.T. 1947 la data intrării în vigoare a prezentului Acord și Comunitățile Europene, care acceptă prezentul Acord și Acordurile comerciale multilaterale și pentru care listele de concesiuni și angajamente sunt fixate la G.A.T.T. 1994, precum și pentru care listele de angajamente specifice sunt anexate la G.A.T.S. vor deveni Membri originari ai O.M.C..
2. Țările cel mai puțin avansate recunoscute ca atare de către Națiunile Unite nu vor fi ținute să-și asume angajamente și să facă concesiuni decât într-o măsură compatibilă cu necesitățile de dezvoltare, financiare și comerciale ale fiecăreia dintre ele sau cu capacitățile lor administrative și instituționale.

Articolul XII

Aderarea

1. Orice stat sau teritoriu vamal distinct, având deplină autonomie în desfășurarea relațiilor sale comerciale externe și pentru alte aspecte cuprinse în prezentul Acord și în Acordurile comerciale multilaterale, va putea adera la prezentul Acord în condiții, ce se vor conveni între acesta și O.M.C.. Această aderare va fi valabilă pentru prezentul Acord și pentru Acordurile comerciale multilaterale, care-i sunt anexate.
2. Deciziile referitoare la aderare vor fi luate de Conferința ministerială. Conferința ministerială va aproba acordul privind modalitățile de aderare cu o majoritate de două treimi din Membrii O.M.C..
3. Aderarea la un Acord comercial plurilateral va fi reglementată de către prevederile aceluiași acord.

Articolul XIII

Neaplicarea Acordurilor comerciale multilaterale între Membri

1. Prezentul Acord și Acordurile comerciale multilaterale, cuprinse în Anexele 1 și 2, nu se vor aplica între un Membru și oricare alt Membru, dacă unul dintre cei doi, la momentul la care devine Membru, nu consimte la această aplicare.
2. Paragraful 1 nu va putea fi invocat între Membrii originari ai O.M.C., care erau părți contractante la G.A.T.T. 1947, decât în cazul, în care Articolul XXXV al acordului respectiv fusese invocat anterior și era în vigoare între aceste părți contractante la momentul intrării în vigoare pentru ele a prezentului Acord.
3. Paragraful 1 nu se va aplica între un Membru și un alt Membru, care a aderat în baza Articolului XII, decât dacă Membrul, care nu consimte la aplicare, a notificat aceasta Conferinței ministeriale înainte ca aceasta să fi aprobat acordul privind modalitățile de aderare.
4. La cererea unui Membru, Conferința ministerială va putea examina funcționarea prezentului Articol în cazuri particulare și va putea face recomandările necesare.
5. Neaplicarea unui Acord comercial plurilateral între părți la acordul respectiv va fi guvernată de prevederile aceluiași acord.

Articolul XIV

Acceptare, intrare în vigoare și depozitare

1. Prezentul Acord va fi deschis spre acceptare, prin semnătură sau în alt mod, de către părțile contractante la G.A.T.T. 1947 și Comunitățile Europene, care sunt admise să devină membre originare ale O.M.C. conform Articolului XI al prezentului Acord. Această acceptare va fi valabilă pentru prezentul Acord și pentru Acordurile comerciale multilaterale, care îi sunt anexate acestuia. Prezentul Acord și Acordurile comerciale multilaterale, care-i sunt anexate acestuia, vor intra în vigoare la data fixată de Miniștri conform paragrafului 3 al Actului Final, cuprinzând rezultatele negocierilor comerciale multilaterale ale Runderi Uruguay și vor rămâne deschise spre acceptare pentru o perioadă de doi ani de la această dată, dacă Miniștrii nu decid altfel. O acceptare, care are loc după intrarea în vigoare a prezentului Acord, va intra în vigoare în a 30-a zi care urmează datei acestei acceptări.
2. Un Membru, care va accepta prezentul Acord după intrarea sa în vigoare, va pune în aplicare concesiile și obligațiile, prevăzute în Acordurile comerciale multilaterale, care trebuie puse în aplicare într-o perioadă, începând cu intrarea în vigoare a prezentului Acord, ca și cum el ar fi acceptat prezentul Acord la data intrării sale în vigoare.
3. Până la intrarea în vigoare a prezentului Acord, textul prezentului Acord și al Acordurilor comerciale multilaterale va fi depozitat la Directorul general al PĂRȚILOR CONTRACTANTE ale G.A.T.T. 1947. Directorul general va remite în cel mai scurt timp fiecărui guvern și Comunităților Europene, care au acceptat prezentul Acord, câte o copie certificată a prezentului Acord și a Acordurilor comerciale multilaterale, precum și câte o notificare a fiecărei acceptări. Prezentul Acord și Acordurile Comerciale multilaterale, precum și orice amendamente care le vor fi fost aduse, vor fi, la intrarea în vigoare a prezentului Acord, depozitate la Directorul general al O.M.C..
4. Acceptarea și intrarea în vigoare a unui Acord comercial plurilateral vor fi guvernate de către prevederile aceluși acord. Acordurile de acest tip vor fi depozitate la Directorul general al PĂRȚILOR CONTRACTANTE la G.A.T.T. 1947. La intrarea în vigoare a prezentului Acord, aceste acorduri vor fi depozitate la Directorul general al O.M.C..

Articolul XV

Retragere

1. Orice Membru se poate retrage din prezentul Acord. Această retragere se va aplica atât cu privire la prezentul Acord, cât și la Acordurile comerciale multilaterale și va intra în vigoare la expirarea unui termen de șase luni, calculat de la data, la care Directorul general al O.M.C. va fi primit notificare scrisă despre aceasta.
2. Retragerea dintr-un Acord comercial plurilateral va fi guvernată de prevederile aceluși acord.

Articolul XVI

Diverse prevederi

1. Cu excepția prevederilor contrare din prezentul Acord sau din Acordurile comerciale multilaterale, O.M.C. se va ghida după deciziile, procedurile și practicile obișnuite ale PĂRȚILOR CONTRACTANTE la G.A.T.T. 1947 și organelor constituite în cadrul G.A.T.T. 1947.

2. În măsura în care va fi realizabil, Secretariatul G.A.T.T. 1947 va deveni Secretariatul O.M.C. și, până ce Conferința ministerială, va numi Directorul general conform paragrafului 2 al Articolului VI din prezentul Acord, Directorul general al PĂRȚILOR CONTRACTANTE ale G.A.T.T. 1947 va exercita funcțiile Directorului general al O.M.C..
3. În caz de conflict între o prevedere a prezentului Acord și o prevedere a unuia dintre Acordurile comerciale multilaterale, dispoziția prezentului Acord va prevala în măsura conflictului.
4. Fiecare Membru va asigura conformitatea legilor, reglementărilor și procedurilor administrative cu obligațiile sale astfel, cum acestea sunt enunțate în Acordurile cuprinse în anexe.
5. Nu vor putea fi formulate rezerve în ceea ce privește o prevedere a prezentului Acord. Nu vor putea fi formulate rezerve în ceea ce privește prevederile Acordurilor comerciale multilaterale decât în măsura prevăzută în respectivele acorduri. Rezervele referitoare la o prevedere a unui Acord comercial plurilateral vor fi guvernate de către prevederile aceluiași acord.
6. Prezentul Acord va fi înregistrat conform prevederilor Articolului 102 din Carta Națiunilor Unite.

ÎNCHEIAT la Marrakesh, la 15 aprilie 1994, într-un singur exemplar, în limbile engleză, franceză și spaniolă, cele trei texte fiind egal autentice.

Note explicative

Termenul "țară" sau „țări”, astfel cum este utilizat în prezentul Acord și în Acordurile comerciale multilaterale, trebuie interpretat ca incluzând orice teritoriu vamal separat al Membrului O.M.C..

Cu privire la teritoriu vamal separat al Membrului O.M.C., în cazurile în care calificativul "național" va însoți o expresie utilizată în prezentul Acord și în Acordurile comerciale multilaterale, această expresie se va interpreta, în lipsa unei prevederi contrare, ca raportându-se la teritoriul vamal respectiv.

LISTA ANEXELOR

ANEXA 1

ANEXA 1A: ACORDURI COMERCIALE MULTILATERALE PENTRU BUNURI

Acordul General pentru Tarife Vamale și Comerț 1994

Acord privind agricultura

Acord privind aplicarea măsurilor sanitare și fitosanitare

Acord privind produsele textilele și îmbrăcămintea

Acord privind barierele tehnice în calea comerțului

Acord privind măsurile investiționale legate de comerț

Acord privind punerea în aplicare a Articolului VI al Acordului General pentru Tarife Vamale și Comerț 1994

Acord privind punerea în aplicare a Articolului VII al Acordului General pentru Tarife Vamale și Comerț 1994

Acord privind inspecția înainte de expediere

Acord privind regulile de origine

Acord privind procedurile în materie de licențe de import

Acord privind subvențiile și măsurile compensatorii

Acord privind salvagardarea

ANEXA 1B: ACORD GENERAL PENTRU COMERȚUL CU SERVICII ȘI ANEXE

ANEXA 1C: ACORD PRIVIND ASPECTELE DREPTURILOR DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ LEGATE DE COMERȚ

ANEXA 2

MEMORANDUM DE ACORD PRIVIND REGULILE ȘI PROCEDURILE DE REGLEMENTARE A DIFERENDELOR

ANEXA 3

MECANISMUL DE EXAMINARE A POLITICILOR COMERCIALE

ANEXA 4

ACORDURI COMERCIALE PLURILATERALE

Acord privind comerțul cu aeronave civile

Acord privind achizițiile publice

Acordul internațional privind produsele lactate

Acordul internațional privind carnea de bovină

ANEXA 1 A

ACORDURILE MULTILATERALE PRIVIND COMERȚUL CU BUNURI

Notă interpretativă generală la Anexa 1A:

În caz de conflict între o prevedere a Acordului General pentru Tarife și Comerț 1994 și o prevedere a unui alt Acord cuprins în Anexa 1A la Acordul privind constituirea Organizației Mondiale a Comerțului (în continuare denumit în acordurile din Anexa 1A ca "Acordul O.M.C."), prevederile altui Acord va prevala în măsura conflictului.

ACORDUL GENERAL PENTRU TARIFE VAMALE ȘI COMERȚ 1994

1. Acordul General pentru Tarife Vamale și Comerț 1994 ("G.A.T.T. 1994") constă în:
 - a) prevederile Acordului General pentru Tarife Vamale și Comerț din 30 octombrie 1947 anexat la Actul final adoptat la încheierea celei de a doua sesiuni a Comisiei pregătitoare a Conferinței Națiunilor Unite pentru comerț și utilizarea forței de muncă (cu excepția Protocolului de aplicare provizorie), astfel cum a fost rectificat, amendat sau modificat prin instrumentele juridice care au intrat în vigoare înainte de data intrării în vigoare a Acordului O.M.C.,
 - b) prevederile instrumentelor juridice menționate mai jos, care au intrat în vigoare, în baza G.A.T.T. 1947 înainte de intrarea în vigoare a Acordului O.M.C.:
 - (i) protocoale și certificări privind concesiile tarifare;
 - (ii) protocoale de aderare (cu excepția prevederilor (a) privind aplicarea provizorie și denunțarea aplicării provizorii și (b) care prevăd că Partea a II-a a G.A.T.T. 1947 va fi aplicată cu titlu provizoriu, în măsura în care este compatibilă cu legislația în vigoare la data Protocolului);
 - (iii) decizii privind derogări acordate în baza Articolului XXV G.A.T.T. 1947, încă în vigoare la data intrării în vigoare a Acordului O.M.C.;⁴
 - (iv) alte decizii ale PĂRȚILOR CONTRACTANTE la G.A.T.T. 1947.
 - c) memorandumurile menționate mai jos:
 - (i) Memorandum de Acord privind interpretarea Articolului II:1 b) al Acordului General pentru Tarife Vamale și Comerț 1994;
 - (ii) Memorandum de Acord privind interpretarea articolului XVII al Acordului General pentru Tarife Vamale și Comerț 1994;
 - (iii) Memorandum de Acord privind prevederile Acordului General pentru Tarife Vamale și Comerț 1994 referitoare la balanța de plăți;
 - (iv) Memorandum de Acord privind interpretarea Articolului XXIV al Acordului General pentru Tarife Vamale și Comerț 1994;
 - (v) Memorandum de Acord privind derogările de la obligațiile decurgând din Acordul General pentru Tarife Vamale și Comerț 1994;
 - (vi) Memorandum de Acord privind interpretarea Articolului XXVIII al Acordului General pentru Tarife Vamale și Comerț 1994; și
 - d) Protocolul de la Marrakesh anexat la G.A.T.T. 1994.

⁴ Derogările acoperite prin această prevedere sunt enumerate în nota de subsol 7 la paginile 11 și 12 în Partea a II-a a documentului MTN/FA din 15 decembrie 1993. Conferința ministerială va stabili la prima sa sesiune o listă revizuită a derogărilor acoperite prin această prevedere cuprinzând orice derogări acordate în baza G.A.T.T. 1947 după 15 decembrie 1993 și înainte de data intrării în vigoare a Acordului OMC și eliminând derogările care vor fi expirat până la acea dată.

2. Note explicative

a) În prevederile G.A.T.T. 1994, expresia "parte contractantă" se va înțelege ca reprezentând un "Membru". Expresiile "parte contractantă puțin dezvoltată" și "parte contractantă dezvoltată" se vor înțelege ca reprezentând o "țară în curs de dezvoltare Membră" și o "țară dezvoltată Membră". Expresia "Secretar executiv" se va înțelege ca reprezentând "Director general al O.M.C.".

b) La Articolele XV:1, XV:2, XV:8 și XXXVIII, precum și în Notele referitoare la articolele XII și XVIII, și în prevederile referitoare la acordurile speciale de schimb din Articolele XV:2, XV:3, XV:6, XV:7 și XV:9 ale G.A.T.T. 1994, referirile la PĂRȚI CONTRACTANTE, care acționează colectiv, vor fi considerate ca reprezentând referiri la O.M.C.. Celelalte funcții, pe care prevederile G.A.T.T. 1994 le conferă PĂRȚILOR CONTRACTANTE, care acționează colectiv, vor fi atribuite de către Conferința ministerială.

- c) i) Textul G.A.T.T. 1994 este egal autentic în engleză, franceză și spaniolă.
- ii) Textul G.A.T.T. 1994 în franceză va face obiectul rectificărilor terminologice menționate în Anexa A a documentului MTN.TNC/41.
- iii) Textul G.A.T.T. 1994, care va fi egal autentic în spaniolă, va fi textul figurând în Volumul IV din Instrumente de bază și documente diverse, care va face obiectul rectificărilor terminologice menționate în Anexa B a documentului MTN.TNC/41.

3. a) Prevederile Părții a II-a a G.A.T.T. 1994 nu se vor aplica măsurilor luate de un Membru în virtutea unei legislații imperative specifice, promulgate de acel Membru înainte ca el să devină parte contractantă la G.A.T.T. 1947, care interzice utilizarea, vânzarea sau închirierea de nave construite în străinătate sau puse în stare de funcționare în străinătate pentru utilizări comerciale între puncte situate între apele naționale sau în apele unei zone economice exclusive. Această excepție se aplică: (a) menținerii în vigoare sau reconducției rapide a unei prevederi neconforme din aceasta legislație; și b) modificării aduse unei prevederi neconforme din aceasta legislație, în măsura în care aceasta modificare nu diminuează conformitatea prevederilor cu Partea a II-a a G.A.T.T. 1947. Această excepție este limitată la măsurile luate în conformitate cu legislației descrise mai sus, care este notificată și specificată înainte de intrarea în vigoare a Acordului O.M.C.. Dacă această legislație este modificată ulterior în vederea diminuării conformității sale cu Partea a II-a a G.A.T.T. 1994, ea nu va mai îndeplini condițiile cerute pentru a fi acoperită prin prezentul paragraf.

b) Conferința ministerială va reexamina această excepție cel mai târziu în cinci ani după intrarea în vigoare a Acordului privind constituirea O.M.C. și, după aceea, la fiecare doi ani atât timp cât excepția va fi în vigoare, pentru a analiza dacă există încă condițiile care au făcut necesară excepția.

c) Un Membru ale cărui măsuri sunt acoperite prin această excepție va prezenta în fiecare an o notificare statistică detaliată conținând o medie mobilă pe cinci ani a livrărilor efective și prevăzute pentru respectivele nave, precum și informații suplimentare asupra utilizării, vânzării, închirierii sau reparării navelor respective acoperite prin această excepție.

d) Un Membru, care consideră că această excepție se aplică de o manieră, care justifică o limitare reciprocă și proporțională utilizării, vânzării, închirierii sau reparării de nave construite pe teritoriul Membrului, care se prevalează de excepție, va fi liber să introducă o asemenea limitare sub rezerva adresării unei notificări prealabile Conferinței ministeriale

e) Această excepție nu prejudiciază soluțiile privind aspectele specifice ale legislației acoperite prin excepție, negociate în acordurile sectoriale sau în alte foruri.

Memorandum de Acord privind Interpretarea Articolului II:1(b) al Acordului General Pentru Tarife Vamale Și Comerț 1994

Membrii convin după cum urmează:

1. Pentru asigurarea transparenței drepturilor și obligațiilor juridice decurgând din paragraful 1 (b) al Articolului II, natura și nivelul "altor taxe sau impozite" percepute la pozițiile tarifare consolidate, despre care se face mențiune în această prevedere, vor fi înscrise în Listele de concesi anexate la G.A.T.T. 1994 la poziția tarifară la care acestea se aplică. Se înțelege că această înscriere nu modifică caracterul legal al acestor "alte taxe sau impozite".
2. Data de la care se calculează că "alte taxe sau impozite" sunt consolidate, potrivit Articolului II, va fi 15 aprilie 1994. Aceste "alte taxe sau impozite" vor fi deci înscrise în Liste la nivelurile aplicabile la data respectivă. La fiecare renegociere ulterioară a unei concesi, sau în cursul negocierii unei noi concesi, data aplicabilă pentru poziția tarifară respectivă va deveni data includerii noii concesi în Lista corespunzătoare. Totuși, data instrumentului prin care o concesi asupra unei poziții tarifare date a fost pentru prima dată inclusă în G.A.T.T. 1947 sau G.A.T.T. 1994, va continua, de asemenea, să fie înscrisă în coloana 6 din Listele pe foi mobile.
3. "Alte taxe sau impozite" vor fi înscrise pentru toate consolidările tarifare.
4. În cazurile în care o poziție tarifară va fi făcut deja obiectul unei concesi, nivelul "altor taxe sau impozite" înscris în Lista corespunzătoare nu va fi superior nivelului în vigoare la momentul la care concesi a fost inclusă pentru prima dată în acea Listă. Orice Membru va putea contesta existența "altor taxe sau impozite" pe motiv că aceste "alte taxe sau impozite" nu existau la momentul consolidării inițiale a poziției respective, precum și concordanța nivelului înscris în "alte taxe sau impozite" cu nivelul anterior consolidat, și aceasta într-o perioadă de trei ani de la data intrării în vigoare a Acordului O.M.C. sau de trei ani de la data depozitării la Directorul general al O.M.C. a instrumentului cuprinzând Lista respectivă în G.A.T.T. 1994 dacă această dată este posteroară.
5. Înscrierea "altor taxe sau impozite" în Liste nu prejudiciază compatibilitatea lor cu drepturile și obligațiile rezultând din G.A.T.T. 1994, altele decât acelea vizate la paragraful 4. Toți Membrii își mențin dreptul de a contesta în orice moment compatibilitatea "altor taxe sau impozite" cu aceste obligații.
6. Cu privire la prezenta înțelegere, sunt aplicabile prevederile Articolelor XXII și XXIII ale G.A.T.T. 1994, astfel cum sunt ele precizate și puse în aplicare prin Înțelegerea privind reglementarea diferendelor.
7. "Alte taxe sau impozite" care nu figurează într-o Listă la momentul depozitării instrumentului, cuprinzând Lista respectivă în G.A.T.T. 1994, la Directorul general al PĂRȚILOR CONTRACTANTE ale G.A.T.T. 1947, până la data intrării în vigoare a Acordului O.M.C. sau, ulterior, la Directorul general al O.M.C., nu vor fi adăugate ulterior, iar "alte taxe sau impozite" înscrise la un nivel inferior celui care era în vigoare la data aplicabilă nu vor fi reinstituite la acest nivel, cu excepția cazului, în care aceste adăugiri sau modificări vor fi efectuate în cele șase luni care urmează depozitării instrumentului.

8. Decizia menționată la paragraful 2 referitoare la data aplicabilă pentru fiecare concesie în baza paragrafului 1 (b) al Articolului II al G.A.T.T. 1994 înlocuiește decizia referitoare la data aplicabilă luată la 26 martie 1980 (BISD, S27/24).

Memorandum de Acord privind Interpretarea Articolului XVII al Acordului General Pentru Tarife Vamale Și Comerț 1994

Membrii,

Notând că Articolul XVII enunță obligații pentru Membri în ceea ce privește activitățile întreprinderilor comerciale de stat vizate la paragraful 1 al Articolului XVII, care sunt ținute să se conformeze principiilor generale de nediscriminare prevăzute de G.A.T.T. 1994 pentru măsurile de ordin legislativ sau administrativ referitoare la importurile sau exporturile care sunt efectuate de comercianți privați;

Notând, pe de altă parte, că Membrii sunt supuși obligațiilor care rezultă pentru ei din G.A.T.T. 1994 în ceea ce privește măsurile de ordin legislativ sau administrativ, care se aplică întreprinderilor comerciale de stat;

Recunoscând că prezentul memorandum de acord este fără prejudiciu față de disciplinele de fond enunțate la Articolul XVII;

Convin după cum urmează:

1. În scopul asigurării transparenței activităților întreprinderilor comerciale de stat, Membrii vor notifica întreprinderile care corespund definiției practice de mai jos la Consiliul pentru Comerțul cu bunuri pentru ca grupul de lucru care va fi constituit în aplicarea paragrafului 5 să le examineze:

"Întreprinderi guvernamentale și neguvernamentale, inclusiv oficiile de comercializare, cărora le-au fost acordate drepturi sau privilegii exclusive sau speciale, inclusiv puteri legale sau constituționale, în exercitarea cărora ele influențează, prin cumpărările sau prin vânzările lor, nivelul sau direcția importurilor sau exporturilor".

Această prevedere referitoare la notificare nu se aplică importurilor de produse destinate a fi imediat sau în final consumate de către puterile publice sau în contul acestora, sau de către întreprinderi astfel cum sunt definite mai sus, iar nu pentru a fi revândute sau a servi la producerea de mărfuri în vederea vânzării.

2. Fiecare Membru va întreprinde o examinare a politicii sale privind comunicarea la Consiliul pentru comerțul cu bunuri de notificări referitoare la întreprinderile comerciale de stat, luând în considerare prevederile prezentei înțelegeri. Procedând la această examinare, fiecare Membru va trebui să țină cont de necesitatea de a asigura cea mai mare transparență posibilă în notificările sale, astfel încât să se poată avea o idee precisă cu privire la modalitatea în care operează întreprinderile care fac obiectul notificărilor, precum și la efectul operațiunilor lor asupra comerțului internațional.
3. Notificările vor fi prezentate conform chestionarului privind comerțul de stat adoptat la 24 mai 1960 (BISD, 9S/184-185), înțelegându-se că Membrii vor indica în acesta întreprinderile vizate la paragraful 1, indiferent dacă au fost sau nu efectuate importuri sau exporturi.

4. Orice Membru care va avea motive să considere că un alt Membru nu a îndeplinit în mod adecvat obligația sa de notificare va putea examina problema cu Membrul respectiv. Dacă problema nu este reglementată în mod satisfăcător el va putea prezenta o contranotificare la Consiliul pentru comerțul cu bunuri pentru ca grupul de lucru constituit în aplicarea paragrafului 5 să o examineze, simultan el va informa despre aceasta Membrul respectiv.
5. Se va constitui un grup de lucru, în numele Consiliului pentru comerțul cu bunuri, care va fi însărcinat să examineze notificările și contranotificările. În lumina acestei examinări și fără prejudiciu cu privire la paragraful 4 c) al Articolului XVII, Consiliul pentru comerțul cu bunuri va putea formula recomandări cu privire la acuratețea notificărilor și la necesitatea unor informații suplimentare. Grupul de lucru va examina de asemenea, prin prisma notificărilor primite, acuratețea chestionarului sus numit referitor la comerțul de stat și aria întreprinderilor comerciale de stat care fac obiectul notificărilor potrivit paragrafului 1. El va elabora, de asemenea, o listă exemplificativă ilustrând tipurile de relații între puterile publice și întreprinderi, precum și tipurile de activități pe care acestea le realizează și care pot prezenta interes pentru aplicarea Articolului XVII. Se convine ca Secretariatul O.M.C. va elabora pentru grupul de lucru o notă de informare generală cu privire la operațiunile întreprinderilor comerciale de stat care au legătură cu comerțul internațional. Toți Membrii care își exprimă dorința vor putea participa la grupul de lucru. Acesta se va întruni într-un interval de un an începând de la data intrării în vigoare a Acordului O.M.C. și, după aceea, cel puțin o dată pe an. El va prezenta în fiecare an un raport la Consiliul pentru comerț cu bunuri.²

² Activitățile acestui grup de lucru vor fi coordonate cu cele ale grupului de lucru prevăzut în secțiunea III a Deciziei ministeriale privind procedurile de notificare, adoptată la 15 aprilie 1994.

**Memorandum de Acord privind prevederile Acordului General Pentru Tarife Vamale și Comerț
1994 referitoare la balanța de plăți**

Membrii,

Luând în considerare prevederile Articolelor XII și XVIII:B ale G.A.T.T. 1994 și cele ale Declarației privind măsurile comerciale întreprinse pentru scopuri de balanța de plăți adoptată la 28 noiembrie 1979 (BISD, 26S/205-209), denumită în prezentul Memorandum de Acord "Declarația din 1979", precum și în scopul de a clarifica aceste prevederi;³

Convin după cum urmează:

Aplicarea de măsuri

1. Membrii confirmă angajamentul lor de a anunța public, cât mai curând posibil, calendare pentru eliminarea măsurilor de restricționare a importurilor luate pentru motive de balanța de plăți. Se convine că aceste calendare vor putea fi modificate după cum va fi adecvat pentru a se ține cont de evoluția situației balanței de plăți. De fiecare dată când un calendar nu va fi anunțat public de către un Membru, acesta va furniza motivele pentru care acest lucru nu a fost făcut.
2. Membrii confirmă angajamentul lor de a acorda preferința măsurilor care perturbă cel mai puțin schimburile. Aceste măsuri (denumite în prezentul Memorandum de Acord "măsuri bazate pe prețuri") vor consta în suprataxe la import, prevederi în materie de depozite la import sau alte măsuri comerciale echivalente care au incidență asupra prețurilor produselor importate. Se înțelege că, independent de prevederile articolului II, măsurile bazate pe prețuri care sunt luate pentru motive de balanță de plăți vor putea fi aplicate de un Membru în plus față de taxele înscrise în Lista acestui Membru. Pe de altă parte, Membrul respectiv va indica clar și separat, suma corespunzând diferenței între măsura bazată pe prețuri și taxa consolidată, conform procedurilor de notificare enunțate în prezentul Memorandum de Acord.
3. Membrii vor depune eforturi pentru a evita impunerea de noi restricții cantitative pentru motive de balanță de plăți, cu excepția cazului în care, datorită unei situații critice a balanței de plăți, măsurile bazate pe prețuri nu permit oprirea unei degradări puternice a situației plăților externe. În cazurile în care un Membru va aplica restricții cantitative, el va furniza o justificare cu privire la motivele pentru care măsuri bazate pe prețuri nu sunt un instrument adecvat pentru a face față situației balanței de plăți. Un Membru care menține restricții cantitative va indica, în consultări succesive, progresele realizate în reducerea notabilă a incidenței și a efectului restrictiv al acestor măsuri. Se înțelege că același produs nu va putea face obiectul a mai mult de un tip de măsură de restricționare a importurilor luată pentru motive de balanță de plăți.
4. Membrii confirmă că măsurile de restricționare a importurilor luate pentru motive de balanță de plăți nu vor putea fi aplicate decât pentru a reglementa nivelul general al importurilor și nu vor putea să depășească ceea ce este necesar pentru a remedia situația balanței de plăți. În vederea reducerii la minimum a efectelor accesorii de protecție, un Membru va administra

³ Nici o prevedere a prezentului memorandum de acord nu are drept scop să modifice drepturile și obligațiile Membrilor decurgând din Articolele XII sau XVIII B ale G.A.T.T. 1994. Prevederile Articolelor XXII și XXIII ale G.A.T.T. 1994 astfel cum acestea sunt precizate și puse în aplicare prin memorandumul de acord privind reglementarea diferendelor, vor putea fi invocate pentru orice probleme ridicate de aplicarea de măsuri de restricționare a importurilor luate pentru motive de balanță de plăți.

restricțiile în mod transparent. Autoritățile Membrului importator vor furniza o justificare corespunzătoare cu privire la criteriile utilizate pentru a determina care produse sunt supuse restricției. Astfel cum se prevede la paragraful 3 al Articolului XII și la paragraful 10 al Articolului XVIII, Membrii vor putea, în cazul unor anumite produse esențiale, să excludă sau să limiteze impunerea de suprataxe generale sau de alte măsuri aplicate pentru motive de balanță de plăți. Prin expresia "produse esențiale" se vor înțelege produse care răspund unor necesități fundamentale de consum sau care contribuie la eforturile depuse de un Membru în vederea îmbunătățirii situației balanței sale de plăți, de exemplu bunurile de echipament sau input-urile necesare producției. În administrarea restricțiilor cantitative, un Membru nu va utiliza regimurile de licențe discreționare decât atunci când acest lucru va fi inevitabil și le va elimina progresiv. O justificare corespunzătoare va fi prezentată cu privire la criteriile utilizate pentru a determina cantitățile sau valorile importurilor autorizate.

Proceduri aplicabile consultărilor pentru balanța de plăți

5. Comitetul pentru restricții aplicate pentru motive de balanță de plăți (denumit în prezentul Memorandum de Acord "Comitetul") va proceda la consultări pentru examinarea tuturor măsurilor de restricționare a importurilor luate pentru motive de balanță de plăți. Toți Membrii care își exprimă dorința vor putea să fie membri ai Comitetului. Acesta va urma procedurile aplicabile pentru consultările asupra restricțiilor la import destinate să protejeze echilibrul balanței de plăți care au fost aprobate la 28 aprilie 1970 (BISD, 18S/48-53, denumite în prezentul Memorandum de Acord "procedurile de consultări aprofundate"), sub rezerva prevederilor care urmează.
6. Un Membru care aplică noi restricții sau mărește nivelul general de restricții existente printr-o întărire substanțială a măsurilor va intra în consultări cu Comitetul în termeni de patru luni de la data la care acestea vor fi fost adoptate. Membrul care adoptă astfel de măsuri va putea solicita ca o consultare să aibă loc în baza paragrafului 4 a) al Articolului XII sau a paragrafului 12 a) al Articolului XVIII, după caz. Dacă acesta nu prezintă o astfel de cerere, Președintele Comitetului îl va invita să țină această consultare. În consultare vor putea fi examinate, între alți factori, introducerea de noi tipuri de măsuri restrictive pe motiv de balanță de plăți, sau majorarea nivelului restricțiilor ori extinderea ariei produselor vizate.
7. Toate restricțiile aplicate pe motive de balanță de plăți vor face obiectul unei examinări periodice în Comitet, conform prevederilor paragrafului 4 b) al Articolului XII sau paragrafului 12 b) al Articolului XVIII, fiind înțeles că va fi posibil să se modifice periodicitatea consultărilor de comun Acord cu Membrul chemat la consultare, sau în conformitate cu oricărei proceduri de examinare specifică ce ar putea fi recomandată de către Consiliul general.
8. Vor putea avea loc consultări pe baza procedurilor simplificate aprobate la 19 decembrie 1972 (BISD, 20S/47-49), denumite în prezentul Memorandum de Acord "proceduri de consultări simplificate" în cazul țărilor cel mai puțin avansate Membre sau în cazul țărilor în curs de dezvoltare Membre, care depun eforturi de liberalizare conform calendarului care a fost prezentat Comitetului în cursul consultărilor precedente. Procedurile de consultare simplificate vor putea fi, de asemenea, utilizate în cazul în care examinarea politicii comerciale a unei țări în curs de dezvoltare Membre este prevăzută pentru același an calendaristic cu cel al consultărilor. În astfel de cazuri, decizia de a utiliza sau nu a procedurilor de consultări aprofundate va fi luată pe baza factorilor enumerați la paragraful 8 din Declarația din 1979. În afara cazului țărilor cel mai puțin avansate Membre, nu se vor

putea ține mai mult de două consultări consecutive potrivit procedurilor de consultare simplificate.

Notificarea și documentarea

9. Un Membru va notifica la Consiliul general introducerea de măsuri de restricționare a importurilor luate pentru motive de balanță de plăți sau orice modificare adusă aplicării acestora, precum și orice modificare adusă calendarelor anunțate în conformitate cu paragraful 1 pentru eliminarea acestor măsuri. Modificările importante vor fi notificate la Consiliul general înainte de, sau cel târziu în 30 de zile după anunțarea lor. Fiecare Membru va prezenta, în fiecare an, la Secretariatul O.M.C., o notificare recapitulativă, cuprinzând toate modificările aduse legilor, reglementărilor, declarațiilor de politică generală sau anunțurilor făcute publicului în vederea examinării de către Membri. Notificările vor cuprinde, în măsura posibilului, informații complete, la nivel de linie tarifară, asupra tipului de măsuri aplicate, criteriilor utilizate pentru administrarea lor, produselor vizate și fluxurilor de schimburi afectate.
10. La cererea oricărui Membru, notificările vor putea fi examinate de către Comitet. Examinările urmează să aibă ca scop unic clarificarea problemelor specifice ridicate de o notificare sau determinarea necesității unei consultări în baza paragrafului 4 a) al Articolului XII sau a paragrafului 12 a) al Articolului XVIII. Membrii care vor avea motive să creadă că o măsură de restricționare a importurilor aplicată de către un alt Membru a fost luată pentru motive de balanță de plăți vor putea aduce problema în atenția Comitetului. Președintele Comitetului va solicita informații asupra acestei măsuri și le va comunica tuturor Membrilor. Fără a se prejudicia dreptul oricărui Membru al Comitetului de a solicita precizări adecvate în cursul consultărilor, vor putea fi prezentate în avans întrebări Membrului chemat în consultare.
11. Membrul chemat în consultare va elabora un document de bază pentru consultări care, în plus față de orice altă informație considerată pertinentă, ar urma să cuprindă: *a)* o prezentare a situației și perspectivelor balanței de plăți inclusiv o expunere a factorilor interni și externi care influențează asupra situației balanței de plăți, precum și a măsurilor interne întreprinse pentru restabilirea echilibrului pe o bază sănătoasă și durabilă, *b)* o descriere completă a restricțiilor aplicate pentru motive de balanță de plăți, bază juridică a acestor restricții și măsurile luate pentru a reduce efectele de protecție accesorii, *c)* măsurile luate de la ultima consultare pentru liberalizarea restricțiilor la import, în lumina concluziilor Comitetului, *d)* un plan pentru eliminarea și reducerea progresivă a restricțiilor rămase. El va putea face referință, după caz, la informații care figurează în alte notificări sau rapoarte prezentate la O.M.C.. În cadrul procedurilor de consultare simplificate, Membrul chemat în consultare va prezenta un raport scris conținând informațiile esențiale asupra elementelor cuprinse în documentul de bază.
12. În vederea facilitării consultărilor în cadrul Comitetului, Secretariatul va elabora un document relevant referitor la diferitele aspecte ale planului de consultări. În cazul țărilor în curs de dezvoltare Membre, documentul Secretariatului va cuprinde informații generale și analitice pertinente privind incidența mediului comercial extern asupra situației și perspectivelor balanței de plăți a Membrului chemat în consultare. La cererea unei țări în curs de dezvoltare Membre, serviciile de asistență tehnică ale Secretariatului o vor ajuta la elaborarea documentației pentru consultări.

Concluzii ale consultărilor asupra balanței de plăți

13. Comitetul va prezenta Consiliului general rapoarte asupra consultărilor sale. Atunci când au fost utilizate procedurile de consultări aprofundate raportul va trebui să indice concluziile Comitetului asupra diferitelor elemente din planul de consultări, precum și faptele și rațiunile pe care acestea sunt fondate. Comitetul se va strădui să includă în concluziile sale propuneri de recomandări pentru promovarea punerii în practică a Articolelor XII și XVIII:B, a Declarației din 1979 și a prezentului Memorandum de Acord. În cazul în care va fi fost prezentat un calendar pentru eliminarea măsurilor de restricționare luate pentru motive de balanță de plăți, Consiliul general va putea recomanda că, dacă este de acord cu acest calendar, un Membru să fie considerat a se achita de obligațiile sale în baza G.A.T.T. 1994. De fiecare dată când Consiliul general va fi formulat recomandări specifice, drepturile și obligațiile Membrilor vor fi evaluate în lumina acestor recomandări. În absența unor propuneri de recomandări specifice adresate Consiliului general, concluziile Comitetului vor trebui să conțină diferitele poziții exprimate în Comitet. Atunci când vor fi fost utilizate procedurile de consultare simplificate, raportul va conține un rezumat al principalelor elemente examinate în Comitet și o decizie asupra faptului dacă trebuie utilizate proceduri de consultare aprofundate.

Memorandum de Acord privind interpretarea Articolului XXIV al Acordului General pentru Tarife Vamale și Comerț 1994

Membrii,

Având în vedere prevederile Articolului XXIV al G.A.T.T. 1994;

Recunoscând că uniunile vamale și zonele de liber schimb au crescut ca număr și importanță de la punerea în aplicare a G.A.T.T. 1947 și reprezintă astăzi o proporție semnificativă din comerțul mondial;

Recunoscând contribuția pe care o integrare mai strânsă a economilor părților la astfel de acorduri o pot aduce la expansiunea comerțului mondial;

Recunoscând de asemenea că această contribuție este mai mare dacă eliminarea taxelor vamale și a altor reglementări comerciale restrictive între teritoriile constitutive se extinde la întregul comerț, și mai mică dacă un sector major al comerțului este exclus;

Reafirmând că astfel de acorduri ar trebui să aibă ca obiect facilitarea comerțului între teritoriile constitutive, iar nu impunerea de obstacole în calea comerțului altor Membri cu aceste teritorii, precum și că părțile care încheie astfel de acorduri sau care le extind aria de aplicare trebuie în măsura posibilului să evite ca efecte nefavorabile pentru comerțul altor Membri să rezulte din acestea;

Convinși de asemenea de necesitatea întăririi eficienței examinării de către Consiliului pentru comerțul cu bunuri a acordurilor notificate în baza Articolului XXIV, prin clarificarea criteriilor și procedurilor de evaluare a acordurilor noi sau lărgite și prin îmbunătățirea transparenței tuturor acordurilor încheiate în baza Articolului XXIV;

Recunoscând necesitatea unei comuniuni de vederi cu privire la obligațiile Membrilor în baza paragrafului 12 al Articolului XXIV;

Convin după cum urmează:

1. Pentru a fi conforme cu Articolul XXIV, uniunile vamale, zonele de liber schimb și acordurile provizorii încheiate în vederea constituirii unei uniuni vamale sau a unei zone de liber schimb, trebuie să răspundă, între altele, prevederilor paragrafelor 5, 6, 7, și 8 ale acestui Articol.

Articolul XXIV:5

2. Evaluarea în baza paragrafului 5 a) al Articolului XXIV a incidenței generale a taxelor vamale și a altor reglementări comerciale aplicabile înainte și după constituirea unei uniuni vamale se va face, în ceea ce privește taxele vamale și impozitele, pe baza unei evaluări globale a nivelurilor medii ponderate de taxe și a taxelor vamale percepute. Vor fi utilizate pentru această evaluare statisticile de import făcute într-o perioadă reprezentativă anterioară care vor fi comunicate de către uniunea vamală, pe linie tarifară, în valori și în volum, distribuite pe țări de origine membre ale O.M.C.. Secretariatul va calcula nivelurile medii ponderate ale taxelor vamale percepute după metoda utilizată în evaluarea ofertelor tarifare făcută în cursul negocierilor comerciale multilaterale din Runda Uruguay. În acest scop, taxele vamale și impozitele ce vor fi luate în considerare vor fi taxele vamale aplicate. Se recunoaște că pentru scopul evaluării globale a incidenței altor reglementări comerciale este dificil ca acestea să se cuantifice și să se agrege, și ca urmare va putea fi necesară examinarea fiecărei măsuri, reglementări, produs vizat și flux comercial afectat.
3. "Termenul rezonabil" menționat la paragraful 5 c) al Articolului XXIV nu va trebui să depășească zece ani decât în cazuri excepționale. În cazurile în care Membri părți la un acord provizoriu vor aprecia că 10 ani ar fi insuficienți, ei vor explica în detaliu Consiliului pentru comerțul cu bunuri de ce un termen mai lung este necesar.

Articolul XXIV:6

4. Paragraful 6 al Articolului XXIV stabilește procedura de urmat atunci când un Membru care constituie o uniune vamală își propune să retragă o taxă consolidată. În acest sens, Membrii reafirmă că procedura Articolului XXVIII, precizată în liniile directoare adoptate la 10 noiembrie 1980 (BISD 27S/26-28) și în Memorandumul de Acord privind interpretarea Articolului XXVIII al G.A.T.T. 1994, trebuie angajată înainte sau retrase concesiile tarifare ca urmare a constituirii unei uniuni vamale sau a încheierii unui acord provizoriu în vederea constituirii unei uniuni vamale.
5. Aceste negocieri vor fi angajate cu bună credință în vederea ajungerii la compensații reciproc satisfăcătoare. În cursul acestor negocieri, așa cum cere paragraful 6 al Articolului XXIV, se va ține seama în mod corespunzător de reducerile de taxe vamale pe aceeași linie tarifară făcute de alte entități constitutive ale uniunii vamale cu ocazia constituirii acestei uniuni. În cazul în care aceste reduceri nu vor fi suficiente pentru a constitui compensațiile necesare, uniunea vamală va oferi compensații, care vor putea lua forma reducerilor de taxe vamale pe alte linii tarifare. O astfel de ofertă va fi luată în considerare de către Membri având drepturi de negociator pentru consolidarea modificată sau retrasă. În cazul în care compensațiile rămân inacceptabile, negocierile vor trebui să continue. Dacă, în ciuda acestor eforturi, un acord în negocierile privind compensațiile prevăzute de Articolul XXVIII, astfel cum este precizat în Memorandumul de Acord privind interpretarea Articolului XXVIII al G.A.T.T. 1994, nu va putea interveni într-un termen rezonabil calculat de la deschiderea negocierilor, uniunea vamală va fi totuși liberă să modifice sau să retragă concesiile, Membrii afectați vor fi atunci liberi să retragă concesiile substanțial echivalente în conformitate cu Articolul XXVIII.

6. G.A.T.T. 1994 nu impune Membrilor care beneficiază de o reducere de taxe vamale ca urmare a constituirii unei uniuni vamale sau a unui acord provizoriu încheiat în vederea constituirii unei uniuni vamale, obligația să furnizeze compensații entităților sale constitutive.

Examinarea uniunilor vamale și zonelor de liber schimb

7. Toate notificările făcute în baza paragrafului 7 a) al Articolului XXIV vor fi examinate de un grup de lucru în lumina prevederilor pertinente ale G.A.T.T. 1994 și ale paragrafului 1 din prezentul memorandum. Grupul de lucru va prezenta un raport Consiliului pentru comerțul cu bunuri cu privire la constatările sale în materie. Consiliul pentru comerțul cu bunuri va putea să adreseze Membrilor recomandările pe care le va considera adecvate.
8. În ceea ce privește acordurile provizorii, grupul de lucru va putea formula în raportul său recomandările adecvate cu privire la calendarul propus și la măsurile necesare pentru realizarea definitivă a uniunii vamale sau a zonei de liber schimb. El va putea, dacă va fi necesar, să prevadă o nouă examinare a acordului.
9. Membrii părți la un acord provizoriu vor notifica modificările substanțiale ale planului și programului cuprins în acest acord la Consiliul pentru comerțul cu bunuri care, dacă i se va cere, va examina aceste modificări
10. În cazul în care, contrar celor ce sunt prevăzute la paragraful 5 c) al Articolului XXIV, un acord provizoriu notificat conform paragrafului 7 a) al Articolului XXIV nu ar conține un plan și un program, grupul de lucru va recomanda în raportul său un astfel de plan și un astfel de program. Părțile nu vor menține, sau după caz, se vor abține să pună în aplicare un astfel de acord, dacă ele nu sunt gata să îl modifice în sensul recomandărilor. Se va prevedea o examinare ulterioară a punerii în aplicare a respectivelor recomandări.
11. Uniunile vamale și entitățile constitutive ale zonelor de liber schimb vor prezenta, periodic, rapoarte la Consiliul pentru comerțul cu bunuri, astfel cum au prevăzut PĂRȚILE CONTRACTANTE ale G.A.T.T. 1947 în instrucțiunea dată Consiliului G.A.T.T. 1947 cu privire la rapoartele privind acordurile regionale (BISD, 18S/38), referitoare la funcționarea acordului în cauză. Orice modificare și /sau orice aspecte noi notabile cu privire la un acord vor trebui notificate imediat ce acestea vor apare.

Reglementarea diferendelor

12. Prevederile Articolelor XXII și XXIII ale G.A.T.T. 1994, astfel cum ele sunt precizate și puse în aplicare prin Memorandumul de Acord privind reglementarea diferendelor, vor putea fi invocate pentru orice probleme decurgând din aplicarea prevederilor Articolului XXIV referitoare la uniunile vamale, zonele de liber schimb sau acordurile provizorii în vederea constituirii unei uniuni vamale sau a unei zone de liber schimb.

Articolul XXIV:12

13. Fiecare Membru este pe deplin responsabil în baza G.A.T.T. 1994 pentru respectarea tuturor prevederilor G.A.T.T. 1994 și va lua toate măsurile rezonabile, care îi stau în putere pentru ca, pe teritoriul său, guvernele și administrațiile regionale să respecte respectivele prevederi.
14. Prevederile Articolelor XXII și XXIII ale G.A.T.T. 1994, astfel cum ele sunt precizate și puse în aplicare prin Memorandumul de Acord privind reglementarea diferendelor, vor putea fi invocate în ceea ce privește măsurile, care afectează respectarea G.A.T.T. 1994, luate de guvernele și administrațiile regionale sau locale pe teritoriul unui Membru. Atunci când Organul de reglementare a diferendelor va fi stabilit, că o prevedere a G.A.T.T. 1994 nu a fost respectată,

Membrul corespunzător va lua toate măsurile rezonabile, care îi stau în putere, pentru ca respectiva prevedere să fie respectată. Prevederile referitoare la compensare și la suspendare de concesi sau alte obligații se aplică în cazul, în care nu a fost posibil să se respecte o prevedere.

15. Fiecare Membru se angajează să examineze cu înțelegere orice probleme care i-ar putea fi ridicate de un alt Membru cu privire la măsurile care afectează funcționarea G.A.T.T. 1994, luate pe teritoriul său și să acorde posibilități adecvate de consultare cu privire la aceste probleme.

***Memorandum de Acord privind derogările de la obligațiile decurgând din Acordul General
Pentru Tarife Vamale și Comerț 1994***

Membrii convin după cum urmează:

1. O cerere de derogare sau de prelungire a unei derogări existente va conține o descriere a măsurilor pe care Membrul își propune să le întreprindă, a obiectivelor specifice pe care urmărește să le atingă și a motivelor care îl împiedică să realizeze obiectivele respective prin măsuri compatibile cu obligațiile care decurg pentru el din G.A.T.T. 1994.
2. Orice derogare în curs de aplicare la data intrării în vigoare a Acordului O.M.C. va fi încheiată, dacă nu va fi prelungită conform procedurilor enunțate mai sus și a celor din Articolul IX al Acordului O.M.C., la data expirării sale sau la doi ani după data intrării în vigoare a Acordului O.M.C., dacă acest termen este mai scurt.
3. Orice Membru care consideră că un avantaj care rezultă pentru el din G.A.T.T. 1994 este anulat sau compromis prin faptul că:
 - a) imposibilitatea membrului, pentru care o derogare a fost acordată, de a respecta termenii sau condițiile derogării, sau
 - b) aplicarea unei măsuri este consistentă cu termenii și condițiile derogării

poate invoca prevederile Articolului XXIII al G.A.T.T. 1994, astfel cum acestea sunt elaborate și aplicate prin Memorandumul de Acord privind reglementarea diferendelor.

**Memorandum de Acord privind interpretarea Articolului XXVIII al Acordului General Pentru
Tarife Vamale și Comerț 1994**

Membrii convin după cum urmează:

1. În ceea ce privește modificarea sau retragerea unei concesi, Membrul pentru care raportul dintre exporturile vizate prin concesi (respectiv exporturile produsului pe piața Membrului care modifică sau retrage concesi) și exporturile sale totale este cel mai ridicat va fi considerat ca având un interes ca principal furnizor dacă nu are deja un drept de negociator inițial sau un interes ca principal furnizor în baza paragrafului 1 al Articolului XXVIII. Se convine totuși ca prezentul paragraf va fi reexaminat de către Consiliul pentru comerțul cu bunuri la cinci ani de la data intrării în vigoare a Acordului O.M.C. pentru a se vedea dacă acest criteriu a funcționat în mod satisfăcător astfel încât să permită o redistribuire a drepturilor de negociator în favoarea Membrilor exportatori mici și mijlocii. În caz contrar, vor fi studiate îmbunătățiri posibile, inclusiv, în funcție de existența unor date adecvate, adoptarea unui criteriu bazat pe raportul dintre exporturile vizate prin concesi și exporturile spre toate piețele produsului în cauză.
2. Un Membru care consideră că are un interes ca principal furnizor în sensul paragrafului 1 de mai sus trebuie să comunice în scris cererea sa, susținând cu probe, Membrului care își propune să modifice sau să retragă o concesi și să informeze simultan despre aceasta Secretariatul. În aceste cazuri se va aplica paragraful 4 al "Procedurilor privind negocierile în baza Articolului XXVIII" adoptate la 10 noiembrie 1980 (BISD, 27S/26-28).
3. Pentru a stabili că Membrii au un interes ca principal furnizor (în baza paragrafului 1 de mai sus sau a paragrafului 1 al Articolului XXVIII), sau au un interes substanțial, va fi luat în considerare numai comerțul efectuat în regimul națiunii celei ai favorizate cu produsul vizat. Cu toate acestea, comerțul cu produsul respectiv efectuat în cadrul unor preferințe necontractuale va fi de asemenea luat în considerare dacă acest comerț a încetat să beneficieze de tratamentul preferențial, derulându-se în regimul națiunii celei mai favorizate în momentul negocierii în vederea modificării sau retragerii concesiei, sau va înceta să beneficieze de acest tratament la terminarea acestei negocieri.
4. Atunci când o concesi tarifară va fi modificată sau retrasă pentru un nou produs (adică un produs pentru care nu sunt disponibile statistici de comerț pe trei ani), Membrul care deține drepturi de negociator inițial pentru linia tarifară din care face parte sau făcea parte produsul respectiv va fi considerat ca având un drept de negociator inițial în privința concesiei respective. Pentru a se determina interesul de principal furnizor sau interesul substanțial, și pentru a se calcula compensația, se va ține cont, între altele, de capacitatea de producție și de investiție a Membrului exportator, în ceea ce privește produsul vizat, precum și de estimările privind creșterea exporturilor și de previziunile cererii pentru produs în Membrul importator. În sensul prezentului paragraf, expresia "nou produs" se înțelege ca reprezentând un produs corespunzând unei poziții tarifare create prin extragere dintr-o linie tarifară existentă.
5. Atunci când un Membru consideră că are un interes de furnizor principal sau un interes substanțial în sensul paragrafului 4 de mai sus, acesta va trebui să comunice în scris cererea sa, susținută de probe, Membrului care își propune să modifice sau să retragă o concesi, precum și să informeze simultan despre aceasta Secretariatul. În aceste cazuri va fi aplicabil paragraful 4 al "Procedurilor privind negocierile în baza Articolului XXVIII" menționate mai sus.
6. Atunci când o concesi tarifară nelimitată este înlocuită printr-un contingent tarifăr, nivelul compensării acordate va trebui să fie superior nivelului comerțului efectiv afectat prin

modificarea concesiiei. Baza de calcul pentru compensare va trebui să fie suma excedentului perspectivelor comerțului viitor asupra nivelului contingentului. Se înțelege că acest calcul al perspectivelor comerțului viitor va fi bazat pe următoarele cele mai ridicate cifre:

- a) media anuală a schimburilor comerciale în cursul celei mai recente perioade reprezentative de trei ani, majorată cu nivelul de creștere medie anuală a importurilor în timpul aceleași perioade sau, cel puțin de 10 la sută; sau
- b) schimburile comerciale în cursul celui mai recent an, majorate cu 10 la sută.

În nici un caz nivelul compensării datorate de un Membru nu îl va depăși pe cel care ar decurge dintr-o retragere completă a concesiiei.

7. Oricărui Membru având un interes de furnizor principal, conform paragrafului 1 de mai sus sau a paragrafului 1 al Articolului XXVIII privind o concesiie care este modificată sau retrasă îi va fi acordat un drept de negociator inițial în privința concesiilor compensatorii, cu excepția cazului în care o altă formă de compensare nu este convenită de către Membrii respectivi.

Protocolul de la Marrakesh anexat la Acordul G.A.T.T. 1994

Membrii,

După ce au procedat la negocieri în cadrul G.A.T.T. 1994, conform Declarației ministeriale privind Runda Uruguay,

Convin după cum urmează:

1. Lista unui Membru anexată la prezentul protocol va deveni Lista acestui membru anexată la G.A.T.T. 1994 în ziua în care Acordul O.M.C. va intra în vigoare pentru acest Membru. Orice listă prezentată conform Declarației ministeriale referitoare la măsurile în favoarea țărilor cel mai puțin avansate va fi considerată ca fiind anexată la prezentul protocol.
2. Reducerile tarifare consimțite de către fiecare Membru vor fi puse în aplicare în cinci tranșe egale, în afară de cazul în care Lista sa nu prevede altfel. Prima reducere va fi efectivă la data intrării în vigoare a Acordului O.M.C., fiecare reducere succesivă ulterioară va fi efectivă la 1 ianuarie a fiecărui an următor, iar nivelul final va fi efectiv cel mai târziu la patru ani după data intrării în vigoare a Acordului O.M.C., dacă Lista Membrului respectiv nu prevede altfel. Cu excepția cazului în care Lista sa nu prevede altfel, un Membru care acceptă Acordul O.M.C. după intrarea sa în vigoare va opera, la data intrării în vigoare a acestui Acord în ceea ce îl privește, toate reducerile de niveluri care vor fi avut deja loc, precum și reducerile pe care ar fi fost obligat să le opereze la 1 ianuarie al anului următor în conformitate cu fraza precedentă și va opera toate reducerile de niveluri rămase conform calendarului specificat în fraza precedentă. În fiecare tranșă, nivelul redus va fi rotunjit la prima zecimală. Pentru produsele agricole, astfel cum acestea sunt definite la Articolul 2 din Acordul privind agricultura, reducerile eșalonate vor fi puse în aplicare astfel cum se specifică în părțile respective din liste.
3. Punerea în aplicare a concesiilor și angajamentelor înscrise în listele anexate la prezentul protocol va fi supusă, la cerere, unei examinări multilaterale din partea Membrilor. Aceasta nu va prejudicia drepturile și obligațiile Membrilor care rezultă din Acordurile din Anexa 1A la Acordul O.M.C..

4. Atunci când Lista unui Membru anexată la prezentul protocol va fi devenit Lista anexată la G.A.T.T. 1994 în conformitate cu prevederile paragrafului 1, Membrul respectiv va avea în orice moment posibilitatea să suspende sau să retragă, în totalitate sau în parte, concesiile înscrise în această listă referitoare la orice produs pentru care furnizorul principal este un alt participant la Runda Uruguay, a cărui listă nu a devenit încă Lista anexată la G.A.T.T. 1994. Totuși, o astfel de măsură nu va putea fi luată decât după ce va fi fost făcută, la Consiliul pentru comerțul cu bunuri, o notificare scrisă a acestei suspendări sau a acestei retrageri de concesiile și după ce se va fi procedat, dacă se solicită astfel, la consultări cu orice Membru a cărui listă va fi devenit Lista anexată la G.A.T.T. 1994 și care ar avea un interes substanțial pentru produsul în cauză. Orice suspendare sau orice retragere astfel efectuată va înceta să fie aplicată începând cu ziua în care lista Membrului care are un interes de furnizor principal va deveni Lista anexată la G.A.T.T. 1994.
5.
 - (a) Fără prejudiciu cu privire la prevederile paragrafului 2 al Articolului 4 al Acordului privind agricultura, în cazul referinței la data G.A.T.T. 1994 prevăzută la paragraful 1 b) și 1 c) al Articolului II al Acordului respectiv, data aplicabilă în ceea ce privește fiecare produs care face obiectul unei concesiile înscrise într-o listă de concesiile anexată la prezentul protocol va fi data prezentului protocol.
 - (b) În cazul referinței la data G.A.T.T. 1994 prevăzută în paragraful 6 a) din Articolul II al Acordului menționat, data aplicabilă în ceea ce privește o listă de concesiile anexată la prezentul protocol va fi data prezentului protocol.
6. În caz de modificare sau de retragere de concesiile referitoare la măsuri netarifare care figurează în Partea a III-a a listelor, vor fi aplicabile prevederile Articolului XXVIII al G.A.T.T. 1994 și "Procedurile privind negocierile în baza Articolului XXVIII" adoptate la 10 noiembrie 1980 (BISD, 27S/26-28). Aceasta se va face fără prejudiciu cu privire la drepturile și obligațiile Membrilor care rezultă din G.A.T.T. 1994.
7. De fiecare dată când o listă anexată la prezentul protocol va implica pentru un produs un tratament mai puțin favorabil decât cel care era prevăzut pentru acel produs în Listele anexate la G.A.T.T. 1947 înainte de intrarea în vigoare a Acordului O.M.C., se va considera că Membrul la care se referă această listă a luat măsurile corespunzătoare care altfel ar fi fost necesare conform prevederilor pertinente ale Articolului XXVIII al G.A.T.T. 1947 sau 1994.

Prevederile prezentului paragraf nu se vor aplica decât pentru Africa de Sud, Egipt, Peru și Uruguay.
8. Pentru Listele anexate, textul englez, francez sau spaniol, care este valabil este acela care este indicat în lista respectivă.
9. Data prezentului protocol este 15 aprilie 1994.